

Către: Senatului României

Subiect:

Observații și solicitare de respingere a propunerii legislative:

[B717/2025](#)¹ Propunere legislativă - LEGE-CADRU privind economia circulară și tranziția către utilizarea durabilă a resurselor

[POT -100 %]

Stimați Senatori,

Iată o evaluare strategică a propunerii legislative privind economia circulară prin prisma așteptărilor raționale ale societății românești

Capitolul I: Introducere și context paradigmatic – ciocnirea viziunilor asupra destinului național

Într-un moment de răscruce istorică, în care arhitectura globală de putere se reconfigurează, iar națiunile europene caută echilibrul fragil între integrare supranațională și preservarea identității statale, analiza legislativă transcende simpla evaluare tehnică a normelor juridice.

Prezentul raport își propune o disecție exhaustivă a **Propunerii legislative privind legea-cadru a economiei circulare și tranziția către utilizarea durabilă a resurselor**, raportată la doctrina pragmatică a **societății civile**.

Această analiză nu este doar un exercițiu de compatibilitate normativă, ci o confruntare între două filozofii de guvernare fundamental opuse: pe de o parte, viziunea tehnocratică, birocratică și aliniată necondiționat directivelor externe, specifică propunerii legislative, și, pe de altă parte, viziunea organică, rațională și centrată pe interesul autohton, specifică concepțiilor cetățenilor români.

Premisa fundamentală a acestui raport este că legislația nu operează într-un vid ideologic.

Fiecare articol de lege, fiecare obligație de raportare și fiecare structură instituțională nou creată poartă amprenta unei viziuni asupra lumii.

În cazul de față, propunerea legislativă, fundamentată pe **expunerea de motive**, reflectă o paradigmă a „conformării defensive” – legiferăm pentru a evita sancțiunile externe (infringement) și pentru a ne integra în mecanismele pieței unice europene, chiar dacă acestea pot fi dezavantajoase pentru structura economică locală.

În contrast, societatea civilă românească solicită o „afirmare ofensivă” – statul trebuie să își recupereze controlul asupra resurselor, să își protejeze capitalul autohton și să își definească propriul model de dezvoltare, refuzând statutul de colonie economică sau legislativă.

1.1. Doctrina „Rațiunii Naționale” vs. „Rațiunea Birocratică”

Conceptul de „rațiune” este central în ambele documente, dar cu semantici divergente.

Pentru societatea românească rațiunea este un instrument de supraviețuire națională.

„Spirala istoriei” repetate și amenințările existențiale la adresa poporului român – globalizare, separatism, populism, continuă să fie prezente.

În această optică, o politică „rațională” este una care maximizează autonomia strategică a României, protejează familia și valorile tradiționale și asigură că bogățiile subsolului servesc cetățeanul român.

Rațiunea societății civile românești este aici sinonimă cu patriotismul lucid.

De cealaltă parte, propunerea legislativă utilizează o „rațiune birocratică”.

Ea invocă eficiența resurselor, nu pentru a consolida puterea statului român, ci pentru a atinge ținte cantitative stabilite la Bruxelles (65% reciclare până în 2035, limitarea depozitării la 10%).

Raționalitatea legii este una instrumentală: cum transpunem cel mai fidel directivele 2018/851 și 2018/850 pentru a satisface cerințele Comisiei Europene?

Această abordare ignoră adesea specificul local – o economie fragilă, decapitalizată, unde

¹ Inițiatori: Ghiță Robert-Daniel; Vela Gheorghe; Cernit Maria; Cîmpan Cristian-Emanuel; Corcheș Codruța-Maria; Gavrilă Anamaria; Grofu Daniel; Matei Sergiu-Lucian; Popa Cristian-Alexandru; Porumboiu Gabriela

antreprenorul mic nu are capacitatea logistică a marilor corporații vestice.

Raportul de față va demonstra că adoptarea legii în forma actuală ar echivala cu o trădare a așteptărilor cetățenilor români, instituind mecanisme care, sub pretextul ecologiei, ar cimenta dependența economică și ar sufoca inițiativa privată autohtonă sub un munte de raportări și obligații administrative.

Capitolul II: Arhitectura instituțională – între simplificare drastică și inflație birocratică

Una dintre cele mai frapante divergențe identificate în urma analizei comparative vizează structura statului și aparatul administrativ.

Societatea românească militează pentru un stat suplu, eficient, capabil să reacționeze rapid la nevoile cetățenilor, în timp ce propunerea legislativă construiește un labirint instituțional complex.

2.1. Modelul minimului de ministere vs. Comitetul Leviatan

Societatea românească așteaptă propune o reformă radicală a executivului, cu o structură guvernamentală la aproximativ **12 ministere esențiale**.

Această viziune nu este doar o măsură de austeritate, ci o filosofie de management: concentrarea responsabilității, eliminarea suprapunerilor și creșterea vitezei de decizie.

Ministerele ar trebui să fie gândite să funcționeze integrat, conduse de specialiști validați de piață.

În opoziție flagrantă, propunerea legislativă privind economia circulară instituie, la art. 21,

Comitetul Interministerial pentru Coordonarea Economiei Circulare.

Componența acestuia, detaliată la art. 22, include reprezentanți din nu mai puțin de **16 entități centrale**:

1. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;
2. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
3. Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului;
4. Ministerul Energiei;
5. Ministerul Educației;
6. Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;
7. Ministerul Transporturilor și Infrastructurii;
8. Ministerul Sănătății;
9. Ministerul Finanțelor;
10. Ministerul Dezvoltării;
11. Ministerul Muncii;
12. Ministerul Culturii;
13. ANPC;
14. ANRE;
15. ANPM;
16. Garda Națională de Mediu.

Această structură mamut contravine direct oricărui principiu de simplificare.

Un comitet cu 16 membri cu drept de vot, plus invitați permanenți, riscă să devină un organ de blocaj, unde responsabilitatea se diluează.

Mai mult, suprapunerea atribuțiilor dintre acest Comitet și ministerele de linie creează premisele unor conflicte inter-instituționale cronice.

Societatea românească cere responsabilitate personală („lideri validați de antreprenori”), în timp ce legea propune o responsabilitate colectivă, difuză, tipică birocrăției europene.

2.2. Proliferarea structurilor de control și raportare

Pe lângă Comitetul Interministerial, legea propune înființarea altor entități care necesită personal, buget și proceduri:

- Platforma Națională pentru Economie Circulară (PNEC) - structură permanentă de consultare.
Deși scopul declarativ este dialogul, în realitate, aceasta adaugă un nou strat de birocrăție consultativă care poate încetini procesul legislativ.
- Sistemul Național de Monitorizare și Auditare a Economiei Circulare (SNMAEC) - mecanism de control centralizat.

Analiza textului relevă că acest sistem va necesita resurse umane semnificative pentru

colectarea și validarea datelor.

- **Operatorul SGR și Operatorul Sistemului de Trasabilitate** - entități noi cu puteri quasi-reglementare asupra pieței.

Aceste structuri contravin dezideratului de **debirocratizare** așteptat de societatea românească, care cere „debirocratizarea instituțiilor statului prin soluții informatice inteligente” care să reducă efortul cetățeanului, nu să creeze noi instituții de control.

Snippets-urile de cercetare confirmă că România are deja o problemă structurală cu povara administrativă, iar adăugarea unor noi straturi de raportare (cum este SNMAEC) fără a elimina altele existente va agrava situația mediului de afaceri.

2.3. Managementul resurselor umane în administrație

Societatea românească se așteaptă la aplicarea unui concept revoluționar: **confirmarea guvernanților de către antreprenori**.

Miniștrii ar trebui să fie validați de mediul de afaceri românesc, asigurând competența.

Propunerea legislativă, însă, menține sistemul actual de numiri politice și administrative.

Membrii Comitetului Interministerial sunt „reprezentanți cu rang de secretar de stat”, numiți politic, fără nicio garanție a competenței tehnice în economia circulară.

Aceasta perpetuează „incompetența și lipsa de calificare” criticată vehement de toți românii!

Tabel 1: Analiza Comparativă a Viziunii Administrative

Criteriu de analiză	Așteptările cetățenilor români	Viziunea propunerii legislative (economie circulară)	Impact anticipat al Legii
Structura Guvernului	Minim de ministere eficiente, unificate (ex: Energie și Mediu).	Fragmentare decizională între 16 ministere și agenții.	Creșterea costurilor de funcționare a aparatului statal.
Selecția liderilor	Competență validată de antreprenori (meritocrație).	Numiri politice (secretari de stat) în comitete.	Perpetuarea politizării deciziilor tehnice.
Mecanisme de Control	Control cetățenesc direct, transparență totală.	Raportare ierarhică spre UE, auditare birocratică.	Îndepărtarea deciziei de cetățean și antreprenor.
Abordarea digitală	Digitalizare pentru simplificare (eliminarea hârtiei).	Digitalizare pentru supraveghere (trasabilitate coercitivă).	Creșterea poverii administrative digitale.

Capitolul III: Impactul economic – asaltul asupra capitalului autohton și suveranitatea resurselor

Divergența cea mai acută și cu efecte pe termen lung se manifestă în sfera economică.

Românii își doresc un **protecționism inteligent** și sprijinirea capitalului românesc (IMM-uri), în timp ce propunerea legislativă impune standarde care favorizează implicit marile corporații multinaționale și transformă România într-o piață de desfacere pentru tehnologii verzi importate.

3.1. Povara conformării pentru IMM-uri: cazul pașaportului digital

Art. 38 din propunerea legislativă introduce **Pașaportul Digital al Produsului (DPP)**.

Acesta este un document electronic obligatoriu care trebuie să conțină date detaliate despre compoziție, origine, reparabilitate și amprentă de carbon.

Deși teoretic benefic pentru transparență, implementarea sa practică reprezintă o barieră de intrare formidabilă pentru producătorii mici.

Cercetările atașate indică faptul că IMM-urile din România au un nivel scăzut de digitalizare și productivitate comparativ cu media UE.

Impunerea obligativității DPP „în termen de 24 de luni” va obliga micii producători români (de mobilă, textile, alimente) să investească sume masive în sisteme software, consultanță de mediu și certificări.

- **Disparitate concurențială**

Marile corporații multinaționale au deja departamente de sustenabilitate și sisteme ERP integrate care pot genera aceste pașapoarte digitale cu costuri marginale reduse.

- **Efectul asupra prețului**

Pentru un mic producător român, costul generării pașaportului digital se va reflecta direct în prețul produsului, făcându-l necompetitiv în fața importurilor de masă care au costuri de conformare amortizate global.

- **Riscul insolvenței**

Studiile sugerează că sarcinile administrative ale DPP și etichetării digitale pot fi prohibitive pentru microîntreprinderi.

Această realitate contravine flagrant obiectivului din Programul Politic de a „susține activ tinerii cu idei reformatoare” și de a proteja antreprenoriatul local de „cultul stăpânului de plantație” impus de corporații.

Legea, în forma sa actuală, riscă să curețe piața de jucătorii locali mici, lăsând loc liber oligopolurilor străine.

3.2. Suveranitatea asupra resurselor naturale și secundare

Punctul nodal al așteptărilor cetățenilor români este controlul statului asupra resurselor: „Toate resursele naturale ale României trebuie să rămână în posesia românilor”.

Propunerea legislativă schimbă paradigma resurselor naturale către cea a **resurselor secundare** (deșeuri reciclabile).

Într-o economie circulară, deșeul devine resursă (minereu urban).

Legea propusă tratează aceste resurse conform regulilor pieței unice europene, permițând libera circulație a deșeurilor.

Aceasta creează un risc strategic major:

- **Exportul de valoare**

România ar putea colecta și sorta deșeuri valoroase (cupru, litiu din baterii, aluminiu) cu costuri suportate de cetățeni (prin taxe de salubritate și garanții SGR), pentru ca aceste materiale să fie apoi exportate către facilități de procesare din Germania sau Olanda, deoarece România nu deține încă tehnologia de vârf pentru reciclare fină.

- **Importul de produse finite**

Ulterior, România va importa produsele finite (baterii noi, electronice) la prețuri mari.

- **Pierderea autonomiei**

Fără clauze care să asigure „dreptul de preempțiune” al industriei naționale asupra materialelor reciclate, legea transformă România într-un furnizor de materii prime ieftine pentru industria verde a Vestului, replicând modelul colonial criticat în programul politic.

3.3. Schemele de răspundere extinsă a producătorului (REP/EPR)

Legea consolidează sistemele REP, obligând producătorii să finanțeze gestionarea deșeurilor.

Analiza comparată a costurilor arată că taxele EPR variază semnificativ.

În România, aceste scheme sunt adesea gestionate de Organizații de Transfer de Responsabilitate (OTR) private.

Programul politic critică externalizarea responsabilităților statului și „jefuirea valorilor” prin contracte obscure.

Obligativitatea participării la scheme colective (care pot fi dominate de marii jucători internaționali) reduce controlul producătorului român asupra propriilor costuri și strategii de mediu.

3.4. Impactul bugetar și fiscal

Expunerea de motive menționează că implementarea legii va necesita resurse financiare semnificative, bazându-se pe fonduri UE (PNRR, Fondul de Coeziune) și pe instrumente economice (taxe).

- **Costuri ascunse**

Crearea infrastructurii SNMAEC și a platformelor digitale va costa milioane de euro (estimare 10-15 milioane euro doar pentru SNMAEC), bani care vor merge probabil către firme de IT contractate de stat, nu neapărat românești (având în vedere regulile de licitație UE).

- **Presiune pe buget**

Într-o societate normală, rațională s-ar presupune ca 7% din buget să meargă spre investiții productive.

Deturnarea fondurilor către crearea de sisteme birocratice de monitorizare a gunoiului contravine ideii de investiție în „dezvoltarea puternică” a țării.

Capitolul IV: Digitalizarea – instrument de progres sau de control?

Societatea românească este în căutarea **identității digitale** și debirocratizării, văzând tehnologia ca un mijloc de a elibera cetățeanul de ghișee și hârtii.

Propunerea legislativă introduce digitalizarea ca un instrument de **supraveghere și control** al pieței.

4.1. Sistemul național de trasabilitate a deșeurilor (SNTD)

Art. 50 din propunerea legislativă instituie SNTD pentru monitorizarea în timp real a deșeurilor.

Deși trasabilitatea este necesară pentru combaterea mafiei deșeurilor, forma propusă este extrem de invazivă pentru operatorii economici.

- **Conflict de viziune**

Societatea românească își dorește un sistem unificat (identitate digitală, facturare) care să *ușureze* munca antreprenorului.

Legea circulară adaugă un nou sistem de raportare obligatorie, paralel cu e-Factura și e-Transport, crescând complexitatea operațională.

Pentru un mic atelier de mobilă, obligația de a raporta fiecare kilogram de rumeguș în SNTD poate fi picătura care umple paharul birocratic.

4.2. Interoperabilitate și suveranitatea datelor

Legea impune interoperabilitatea platformelor naționale cu cele europene.

Aceasta înseamnă că datele detaliate despre fluxurile de materiale din economia românească vor fi accesibile structurilor supranaționale.

Orice program politic, care urmărește apărarea intereselor strategice, ar privi cu circumspecție transparența totală a datelor economice (stocuri de materii prime critice, capacități de producție) către entități externe, în contextul competiției globale pentru resurse.

Capitolul V: dimensiunea socială și educațională – formare vs. Reeducare

5.1. Educația pentru circularitate

Legea prevede introducerea de module obligatorii de economie circulară în școli și universități.

- **Perspectiva societății**

Societatea românească pune accent pe „valori morale și etice”, „tradiție” și dezvoltarea aptitudinilor native ale copilului, respingând ingerințele ideologice.

- **Riscul de conflict**

Există riscul ca educația pentru circularitate, așa cum este definită în directivele UE, să fie percepută ca o formă de „reeducare” în spiritul agendei globaliste, distrăgând atenția de la materiile fundamentale (matematică, istorie, limba română).

Programul pledează pentru școli de meserii și practică (75% timp), ceea ce s-ar putea alinia cu nevoia de tehnicieni în reciclare, dar doar dacă curricula este tehnică, nu ideologică.

5.2. Locurile de muncă verzi și tranziția justă

Legea promite „locuri de muncă verzi”.

Totuși, experiența altor state arată că tranziția verde poate duce la dezindustrializare în sectoarele tradiționale (minerit, industrie grea), afectând zonele vulnerabile.

Românii sunt fermi în protejarea „integrității teritoriale” și a stabilității sociale.

Fără măsuri concrete de protecție a muncitorilor români (nu doar „reconversie” teoretică), legea riscă să crească șomajul în județele mono-industriale, alimentând exact fenomenele de migrație pe care programul dorește să le oprească („echilibrul vârstelor”).

Capitolul VI: Argumente pro și contra – sinteza analitică

În urma analizei detaliate, se conturează următoarele argumente, formulate strict din perspectiva

interesului național:

6.1. Argumente PRO (oportunități de valorificat)

1. Reducerea risipei

Principiul combaterii risipei este eminentement rațional și compatibil cu etica tradițională românească („cine nu are bătrâni să-și cumpere”, respectul pentru muncă).

O Românie care nu își îngroapă resursele este o Românie mai bogată.

2. Curățarea țării

Eliminarea depozitării ilegale și a poluării servește obiectivului de „sănătate eficientă” și protecție a mediului în care trăiesc familiile românești.

3. Potențial de inovare

Dacă fondurile de cercetare (art. 90) sunt direcționate corect către institutele românești (nu către consultanți străini), legea ar putea stimula „Modelul Modelelor”, creând tehnologii românești de reciclare exportabile.

6.2. Argumente CONTRA (amenințări strategice)

1. Cedarea suveranității legislative

Legea este un act de conformare, nu de voință.

Ea leagă economia României de mecanisme decizionale externe (comitologie UE), reducând marja de manevră a statului național.

2. Sabotarea IMM-urilor

Cerințele de Pașaport Digital și raportare SNMAEC favorizează corporațiile și elimină producătorii locali mici, contrazicând protecționismul economic asumat.

3. Birocratizare excesivă

Crearea unui aparat stufos (16 ministere în comitet) este antiteza „structurii guvernamentale simplificate” și consumă resurse care ar trebui să meargă în investiții.

4. Lipsa controlului asupra materiilor prime

Legea nu garantează retenția resurselor secundare strategice în țară pentru reindustrializare, ci facilitează circulația lor pe piața unică.

Capitolul VII: Propunere motivată – RESPINGERE ȘI REFORMULARE

Având în vedere divergențele fundamentale de viziune, structură și obiective economice între propunerea legislativă și Interesul Real al Românilor, prezentul raport recomandă:

RESPINGEREA propunerii legislative în forma actuală.

Această recomandare este fundamentată pe următorii piloni:

1. **Motivare politică:**

Propunerea reprezintă un instrument de integrare pasivă în agenda europeană, ignorând specificul național și nevoia de afirmare a suveranității.

Adoptarea ei ar transmite semnalul că România acceptă statutul de „periferie executantă”, renunțând la ambiția de a fi o „Putere Regională” care își definește propriile standarde.

Niciun partid politic rațional nu poate gira o lege care pune conformarea externă mai presus de interesul intern.

2. **Motivare administrativă:**

Arhitectura instituțională propusă (Comitet Interministerial cu 16 membri, SNMAEC, PNEC) este un exemplu de manual de **inflație birocratică**.

Aceasta contravine flagrant principiului eficienței și modelului de guvernare suplă dorit de român.

Implementarea legii ar bloca administrația în proceduri de coordonare interminabile și ar genera costuri nejustificate.

3. **Motivare juridico-economică**

Legea impune sarcini disproporționate mediului de afaceri autohton (IMM-uri), încălcând principiul protecției capitalului național.

Obligațiile digitale (pașaportul produsului) și taxele de mediu vor acționa ca bariere netarifare împotriva producătorilor români, favorizând importurile și multinaționalele.

De asemenea, lipsa unor garanții juridice privind păstrarea resurselor reciclate în patrimoniul național constituie un risc strategic inacceptabil.

Recomandare de acțiune ulterioară: Elaborarea unei „Legi Românești a Resurselor”

Respingerea ar trebui urmată imediat de inițierea unui nou proiect legislativ, elaborat conform elementelor de rațiune firești, care să includă:

- **Naționalizarea resurselor secundare**

Declararea deșeurilor strategice (metale, DEEE) ca resurse de interes național, cu interdicția exportului brut și obligația procesării în țară.

- **Simplificare și incentivare**

Înlocuirea obligațiilor birocratice cu stimulente fiscale (deduceri, nu subvenții) pentru companiile care reciclează.

- **Suport tehnologic**

Crearea unui institut național de cercetare în reciclare care să ofere tehnologie gratuită IMM-urilor românești.

- **Guvernanță unificată**

Atribuirea responsabilității exclusive unui singur minister (Energiei și Mediului), cu răspundere clară, eliminând comitetele colective.

Prin această abordare, România nu respinge modernizarea, ci o „naționalizează”, punând economia circulară în slujba reindustrializării și a prosperității cetățenilor săi, nu a raportărilor statistice către foruri externe.

Argumentele suplimentare pentru respingerea propunerii legislative în forma prezentată

A. Din punct de vedere al clarității și coerenței textului normativ, al delimitării competențelor, al respectării principiilor constituționale, al corelării cu dreptul Uniunii Europene și al identificării riscurilor juridice, procedurale și de aplicare practică.

Proiectul de lege-cadru are un obiect legitim și necesar, întrucât urmărește armonizarea cadrului național cu cerințele Uniunii Europene și asigurarea unei abordări integrate a economiei circulare.

Textul conține numeroase prevederi utile și mecanisme instituționale relevante (instituirea PNEC, SNTD, SNMAEC, Comitet interministerial, sisteme REP, SGR etc.).

În forma actuală, proiectul prezintă însă observații de natură constituțională și de tehnică legislativă, lacune de clarificare a competențelor, termene pentru actele subsecvente insuficient precis formulate în unele cazuri, suprapuneri posibile cu acte normative existente și riscuri de aplicare practică legate de finanțare și capacitate administrativă.

1. Observații privind conformitatea constituțională și cu dreptul UE

Textul respectă în principiu prevederea constituțională privind dreptul la un mediu sănătos (art. 35 din Constituție) și urmărește transpunerea obiectivelor Pactului Verde European și a actelor relevante ale UE.

Totuși, pentru a evita riscul unei transpuneri parțiale sau neclare, se recomandă redactarea explicită a modalității de transpunere și a termenelor pentru fiecare directivă menționată, precum și clarificarea relației dintre prevederile legii și regulamentele UE aplicabile direct.

În plus, orice măsură fiscală, penală sau restrângere a libertăților economice trebuie calibrată astfel încât să respecte principiile constituționale ale legalității, proporționalității și securității juridice.

2. Observații de tehnică legislativă și delimitările competențelor

Textul proiectului este foarte amplu și conține o multitudine de definiții, entități și atribuții.

Pentru a asigura aplicabilitate și securitate juridică, recomand următoarele corectări și precizări:

a) Consolidarea definițiilor

Unele definiții sunt suprapuse (ex. PNEC vs. Platforma Națională de circularitate; operator SGR vs. operator al sistemului național de trasabilitate) sau nealiniat semantic.

Se impune o listă unitară de termeni (glosar) la nivelul legii, cu trimitere expresă la normele metodologice care pot detalia, dar nu pot schimba sensul legal.

b) Delimitarea competențelor instituționale

Articolele care atribuie atribuții multiple aceluiași ministere/instituții trebuie revizuite pentru a evita suprapuneri și conflicte de competență. În special, competențele de control și cele de administrare a registrelor/platformelor digitale trebuie funcțional separate (ex.: ANPM/GNM vs. Agenția pentru Digitalizare).

Recomand precizarea expresă a responsabilităților principale și secundare, a fluxurilor de date și a interoperabilității, precum și instituirea unor mecanisme de soluționare a conflictelor de competență (ex.: rolul Comitetului interministerial pentru arbitraj).

c) Clarificarea regimului sancționator

Legea instituie sancțiuni contravenționale și penalități administrative distincte.

Este necesară o corelare expresă cu Codul fiscal și cu Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul contravențiilor, pentru a evita dubla sancționare sau incoerențele procedurale.

Trebuie precizate autoritățile competente de aplicare pentru fiecare tip de sancțiune și procedura de contestare, în corelație cu dispozițiile legale generale privind contenciosul administrativ.

d) Termene și delegări excesive

Proiectul trimite în multe cazuri la hotărâri de guvern sau ordine de ministru pentru norme esențiale (lista categoriilor supuse pașaportului digital, categoriile de produse vizate de SGR, criterii tehnice etc.).

Recomand păstrarea în lege a principiilor și a parametrilor esențiali și fixarea unor termene rezonabile și imperative pentru adoptarea normelor subsecvente, cu sisteme de reglementare etapizată prevăzute expres (calendar tranzitoriu clar) și cu sancțiuni sau mecanisme în lipsa adoptării în termene (pentru a evita blocaje legislative și lacune de aplicare).

e) Compatibilitatea cu alte acte

Proiectul abrogă OUG nr. 92/2021 și Legea nr. 249/2015, dar prevede menținerea unor dispoziții tranzitorii.

Recomandă listarea expresă a articolelor din actele abrogate care rămân aplicabile temporar și mecanismul de tranșilizare a autorizațiilor/contractelor aflate în derulare, pentru a elimina riscul de vid normativ.

3. Observații privind transpunerea actelor UE și referințe normative

Proiectul invocă numeroase acte UE relevante.

Pentru evitarea erorilor de transpunere și a riscului de infringement, Consiliul propune includerea următoarelor clarificări:

a) Trimitere la acte UE

Precizarea expresă, în art. 7, că lista actelor UE se actualizează automat prin referire la textele publicate în JO și că normele metodologice vor detalia modalitățile de transpunere. Se recomandă includerea unei dispoziții care să prevadă obligativitatea revizuirii și actualizării strategiei și a planurilor naționale în termen fix după adoptarea unor acte UE noi, cu un termen clar (ex.: 6 luni).

b) Interoperabilitate digitală

Pentru pașaportul digital al produselor și pentru PNEC/SNTD se impune o prevedere care stabilește cerințele minime de securitate, protecție a datelor și interoperabilitate europeană, precum și rolul Agenției pentru Digitalizare în certificarea tehnică, în colaborare cu autoritățile de mediu.

c) Prioritizarea conformității

Este necesară o clauză de armonizare prioritară care stabilește că, în caz de conflict între prevederile legii și regulamentele UE aplicabile direct, se aplică regulamentele UE.

În caz de conflict cu directivele, se aplică dispozițiile naționale interpretate în sensul alinierii la obligațiile de transpunere.

4. Observații privind impactul bugetar și operațional

Proiectul prevede măsuri și instituții cu impact bugetar semnificativ (SNTD, PNEC, SNMAEC, Fondul Național pentru Economia Circulară, stimulente, scheme REP etc.).

Pentru o aplicare realistă și respectarea principiului responsabilității bugetare, recomand:

- a) Introducerea în lege a unui plan financiar etapizat, cu estimări preliminare și surse de finanțare clar indicate (alocări bugetare, venituri din taxe verzi, contribuții REP etc.), precum și mecanisme de revizuire bugetară și raportare financiară anuală.
- b) Prevederea expresă că anumite dispoziții ce implică cheltuieli semnificative devin efective numai în măsură în care Guvernul asigură finanțarea aferentă prin act administrativ și evaluare de impact bugetar publicată.
- c) Cerința elaborării, înainte de intrarea în vigoare a unor obligații operaționale majore (ex.: extinderea SGR sau obligativitatea pașaportului digital pentru noi categorii), a unui studiu de fezabilitate și a unei analize cost-beneficiu ce va fi pusă la dispoziția Parlamentului.

1. Impact economic și social

Legea are potențialul de a crea locuri de muncă verzi, de a stimula economia socială circulară și de a sprijini IMM-urile și start-up-urile prin scheme de ajutor și facilități fiscale.

Recomand întărirea măsurilor privind stabilirea indicatorilor de performanță și rapoartelor periodice care să asigure transparența și monitorizarea progresului economic și social, cu implicarea activă a dialogului social.

Există necesitatea prevederii unor programe concrete de formare profesională și reconversie pentru lucrătorii afectați.

2. Conformitate legislativă și tehnică

Deși se constată o bună corelare cu normele europene, recomand clarificarea unor termene limită pentru adoptarea normelor metodologice și ghidurilor tehnice, pentru evitarea blocajelor procedurale.

Recomand consolidarea transparenței și a sancțiunilor pentru nerespectarea obligațiilor privind trasabilitatea digitală și raportarea.

3. Mediu și sustenabilitate

Este de apreciat politica integrată privind prevenirea și gestionarea biodeșeurilor, promovarea etichetării ecologice și a pașaportului digital al produselor.

Recomand includerea unor măsuri suplimentare pentru sprijinirea economiei sociale în integrarea în lanțurile valorice circulare, inclusiv acces mai facil la fonduri dedicate.

4. Implicare socială și dialog

Instituirea Platformei Naționale pentru Economie Circulară ca mecanism de consultare și cooperare între autorități, mediul economic, societatea civilă și comunități locale este o încercare lăudabilă.

Recomand sporirea capacității de consultare a părților sociale, cu raportări periodice și inclusiv sesiuni publice pentru transparență.

5. Finanțare și sprijin

Mecanismul de finanțare este diversificat, cu fonduri naționale și europene, dar recomand extinderea utilizării parteneriatelor public-privat.

Propun instituirea monitorizării permanente a utilizării fondurilor și eficienței investițiilor prin audituri independente.